

ที่ GL03/2556

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง: ขี้แจงแนวทางการปรับเกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ และผลกระทบจากการปรับเกณฑ์

เรียน: กรรมการและผู้จัดการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สำเนาเรียน: เลขานุการ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

บริษัท กรูปลิส จำกัด (มหาชน) ได้เปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีเกี่ยวกับอัตราร้อยละของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทันทีในไตรมาส 4 เป็นผลทำให้ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลงจำนวน 35.9 ล้านบาท สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีสำหรับปีปัจจุบันลดลง 7.2 ล้านบาท และกำไรของปีปัจจุบันเพิ่มขึ้นสุทธิ 28.7 ล้านบาท

แนวทางในการปรับเกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวทางการปรับเกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

- **เกณฑ์การตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของ GL ในปัจจุบัน**
  - แนวทางการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของ GL ในปัจจุบัน เริ่มใช้กับงบการเงินในปี 2548 โดยอ้างอิงจากประกาศของ กลต. ที่ กลต.ชส.(ว) 2/2547 เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธุรกิจ consumer finance ตามที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ได้ให้ความเห็นต่อกลต. ตามหนังสือที่ สน. 111/2547 เรื่อง การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธุรกิจ consumer finance ลงวันที่ 23 เมษายน 2547
- **ความไม่สอดคล้องของการตั้งสำรอง กับสถานการณ์การดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน**
  - ความไม่สอดคล้องต่อธรรมชาติของการดำเนินธุรกิจ หลักเกณฑ์การตั้งสำรองดังกล่าวเป็นการพิจารณาถึงลักษณะของธุรกิจ consumer finance โดยทั่วไป ซึ่งค่อนข้างจะแตกต่างกันชัดเจนจากธุรกิจของบริษัทฯ เนื่องจากธุรกิจให้เช่าซื้อรถจักรยานยนต์ มีรถจักรยานยนต์ เป็นหลักประกัน ขณะที่ธุรกิจ consumer finance ในความหมายทั่วไป จะไม่คำนึงถึงมูลค่าของหลักประกัน นอกจากนี้ในการติดตามการชำระหนี้ จะต้องเป็นไปตามกฎระเบียบของ สคบ. ซึ่งการควบคุมจะมีผลถึงการกำหนดกรอบเวลา และแนวทางที่จะต้องปฏิบัติต่อลูกหนี้ในแต่ละระดับการค้างชำระ ทำให้เกณฑ์การตั้งสำรองในปัจจุบันอาจไม่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติต่อลูกหนี้ในแต่ละระดับของการค้างชำระ ตามสถานการณ์ที่แท้จริงของการดำเนินธุรกิจ เช่น เกณฑ์การตั้งสำรอง 100% เมื่อลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 3 งวด ซึ่งในความเป็นจริง บริษัทฯ ยังคงได้รับการชำระค้างงวดจากลูกหนี้ อีกทั้งในทางปฏิบัติ กว่าที่จะสามารถยึดหลักประกันเพื่อดำเนินการประมูลขายได้นั้น ต้องใช้เวลากว่า 6 เดือน เป็นต้น
  - ความไม่สอดคล้องต่อสถานการณ์ของการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน เนื่องจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา บริษัทฯ มีการขยายสินเชื่อรถจักรยานยนต์ อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เป็นเวลาเกือบหนึ่งปี ซึ่งส่งผลให้ปริมาณลูกหนี้มีจำนวนเพิ่มขึ้นมากในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งแนวทางการตั้งสำรองดังกล่าว ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการนำเสนอสถานะทางการเงินของบริษัทฯ มากกว่าใน

อดีต และมีแนวโน้มจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนมากขึ้นเรื่อยๆ ภายใต้นโยบายการดำเนินธุรกิจที่ยังคงรักษาระดับการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

• **แนวทางดำเนินการ**

- **ระยะเวลา** ตามที่คณะกรรมการได้ติดตามรายงานทางการเงิน รวมถึงแนวทางการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญของบริษัทฯ ตั้งแต่ต้นปี 2555 คณะกรรมการยังไม่ผลกระทบที่ชัดเจน จากการตั้งสำรองที่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของธุรกิจ สำหรับรายงานทางการเงินในไตรมาส 1, 2 และ 3 เนื่องจากการเพิ่มจำนวนการปล่อยสินเชื่อเข้าซื้อรถจักรยานยนต์ต่อเดือนเป็นจำนวนมากนั้น ได้เริ่มในเดือนพฤษภาคม 2555 ดังนั้นการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ จะเริ่มส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญประมาณเดือนตุลาคม 2555 (4 เดือนหลังจากการปล่อยสินเชื่อจึงจะตั้งสำรอง 100%) ซึ่งส่งผลให้รายงานทางการเงิน ไม่สามารถสะท้อนสภาพที่แท้จริงของการดำเนินธุรกิจได้ จึงเห็นควรให้พิจารณาการปรับเกณฑ์การตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญใหม่ สำหรับรายงานทางการเงินในไตรมาส 4 ของปี 2555 เพื่อให้รายงานทางการเงินสามารถแสดงถึงสถานะทางการเงินของบริษัทฯ ได้ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด
- **ศึกษาความเป็นไปได้ในการปรับเกณฑ์** โดยเปรียบเทียบข้อมูลในอดีต 4 ปีย้อนหลัง ดังนี้
  - อัตราส่วนร้อยละการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อและขายผ่อนชำระ
(ตามเอกสารแนบท้าย ตาราง1)
  - อัตราการสูญเสียด้านสินเชื่อ
(ตามเอกสารแนบท้าย ตาราง2)
- **ศึกษาแนวทางของบริษัทอื่น** ในอุตสาหกรรมเดียวกัน
  - **ตัวอย่าง การตั้งสำรองเทียบกับปริมาณลูกหนี้ – สหวิ 5 ปี ย้อนหลัง**

	2550	2551	2552	2553	2554
% การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	6.17%	5.88%	5.54%	5.47%	5.19%

- **อัตราร้อยละของการตั้งสำรองในแต่ละระดับชั้นลูกหนี้ปีล่าสุด**

ตัวอย่างที่ 1

	% การตั้งค่าเผื่อ
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1
ค้างชำระ 1 เดือน	1
ค้างชำระ 2 - 3 เดือน	20
ค้างชำระ 4 - 6 เดือน	50
ค้างชำระ 7 - 12 เดือน	100
ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน	100

ตัวอย่างที่ 2

(หน่วย : ล้านบาท)	% การตั้งค่าเพื่อ	
ระยะเวลาค้างชำระ	2554	2553
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	9.8	9.97
ค้างชำระ 1 เดือน	9.81	9.99
ค้างชำระ 2 - 3 เดือน	9.84	9.99
ค้างชำระ 4 - 6 เดือน	37.83	41.09
ค้างชำระ 7 - 12 เดือน	37.83	41.09
ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน	37.83	41.09
ลูกหนี้ด้าเนนคดี	37.83	41.09

จากการศึกษาข้อมูลในอดีตสัดส่วนการตั้งสำรองเมื่อเทียบกับปริมาณลูกหนี้สุทธิ 5 ปีย้อนหลัง ปรากฏว่าการตั้งสำรองมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา และมีสัดส่วนสูงกว่าประมาณการ อัตราการสูญเสียมาก อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน พบว่าสัดส่วน การตั้งสำรองของบริษัทฯ อยู่ในระดับที่สูงกว่า ดังนั้นการปรับเกณฑ์การตั้งสำรองจึงมีความ เป็นไปได้

- ศึกษาข้อมูลในอดีต เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดอัตราการตั้งสำรองในแต่ละระดับชั้น โดย ศึกษาข้อมูลย้อนหลัง 4 ปี แยกพิจารณาในแต่ละระดับของจำนวนเดือนคงค้างของปีจ้จยต่อไปนี้ :
- อัตราร้อยละของจำนวนเงินซึ่งลูกหนี้ชำระค้างงวด เปรียบเทียบกับค้างงวดที่ซึ่งจะต้อง ชำระในงวดนั้นๆ ซึ่งจะแสดงถึงอัตราความเป็นไปได้ที่ลูกหนี้จะยังสามารถชำระเงินได้ (A)
- อัตราร้อยละของรถจักรยานยนต์ยัดคั้นที่จำหน่ายได้ เทียบกับลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ สุทธิจากรายได้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ (B)
- อัตราร้อยละขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์รอการขาย (C)
- อัตราร้อยละของเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์รอการขาย เทียบกับมูลหนี้คงค้าง (D=1-C)

วิธีการคำนวณอัตราการตั้งสำรองเบื้องต้น คือ

$$\begin{aligned} \text{อัตราการตั้งสำรองของแต่ละระดับชั้น} &= \text{อัตราร้อยละของลูกหนี้ที่ไม่ได้รับการชำระเงิน} - (\text{อัตราร้อยละของ} \\ &\text{รถจักรยานยนต์ยัดคั้นที่จำหน่ายได้} \times \text{อัตราร้อยละของเงินที่ได้รับจาก} \\ &\text{การจำหน่ายสินทรัพย์รอการขาย}) \\ &= (1 - A) - (B \times D) \end{aligned}$$

ผลจากการศึกษาข้อมูลในอดีต แยกพิจารณาอัตราการสูญเสียที่เกิดขึ้นในแต่ละปี (ปี 2011 แบ่งเป็นรวมทั้งปี และ แบบยกเว้นไตรมาส 4), แบบผลรวมทั้ง 4 ปีและ แบบผลรวมทั้ง 4 ปี แต่ยกเว้นไตรมาส 4/2011 ผลเป็นไปตาม ตารางดังนี้

	Y2012	Y2011	Y2011 (Exc.Q4'11)	Y2010	Y2009	Y2012-Y2009	Y2012-Y2009 (Exc.Q4'11)
Current	1.17%	4.34%	2.47%	1.09%	2.57%	2.29%	1.78%
Overdue 1	10.34%	16.84%	13.82%	12.30%	15.73%	13.79%	12.99%
Overdue 2-3	17.24%	25.82%	22.51%	22.10%	23.23%	22.07%	21.17%
Overdue 4-6	34.20%	42.71%	39.57%	38.33%	40.28%	38.85%	37.96%
Overdue 7-9	54.01%	59.48%	56.61%	57.10%	59.83%	57.58%	56.88%
Overdue 10-12	70.11%	76.87%	74.99%	77.85%	78.39%	75.80%	75.35%
Overdue 13++	89.15%	92.36%	91.59%	92.15%	91.43%	91.27%	91.04%

- กำหนดช่วงของอัตราการสูญเสีย ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานจริง และข้อมูลสถิติในอดีต ซึ่งการกำหนดระดับช่วงในแต่ละชั้นจะทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการกำหนดอัตราการจัดสำรอง ให้ใกล้เคียงกับพฤติกรรมการค้างชำระหนี้ในแต่ละระดับ และลดความผันผวนจากการตั้งสำรองที่มีต้องการเงินได้

% range of loss ratio		Average from lower and upper-end %
lower-end	upper-end	
0	2	1.00
2	3	2.50
3	4	3.50
4	5	4.50
5	15	10.00
15	25	20.00
25	35	30.00
35	45	40.00
45	55	50.00
55	65	60.00
65	75	70.00
75	85	80.00
85	95	90.00
95		100.00

- ลำดับชั้นแรกจะมีช่วงกว้างจาก 0% – 2% เนื่องจากเป็นระดับอัตราการสูญเสีย ซึ่งอยู่ในกลุ่มลูกหนี้ที่ยังไม่ค้างชำระ พฤติกรรมการชำระหนี้ในระดับการสูญเสียที่ยังไม่เกิน 2% ยังมีโอกาสที่จะชำระหนี้สูงมาก ในระดับเดียวกันกับลูกหนี้ที่ไม่มีการค้างชำระ
- ลำดับชั้นในกลุ่ม 2% – 5% กำหนดให้มีความช่วงกว้าง 1% ในแต่ละระดับชั้น เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ลูกหนี้ที่มีสัดส่วนสูง มีระดับการค้างชำระน้อยมาก และมีโอกาสจะไม่ชำระหนี้ในระดับที่ต่ำ ดังนั้นความถี่ของการกำหนดลำดับชั้นจึงควรมีมาก เพื่อลดความผันผวนของอัตราการจัดสำรอง ให้ใกล้เคียงกับอัตราที่แท้จริงมากที่สุด
- ลำดับชั้นในกลุ่ม 5% – 95% กำหนดช่วงกว้างของแต่ละลำดับชั้นที่ 10% ซึ่งเป็นความกว้างที่มีความเหมาะสม
- ลำดับชั้นในกลุ่มตั้งแต่ 95% ขึ้นไป ให้มีการตั้งสำรองเต็ม 100%

- ข้อสรุป ผลจากการศึกษาข้อมูลในอดีต ตลอดจนการพิจารณาถึงแนวปฏิบัติต่อลูกหนี้ในแต่ละระดับชั้นตามความเป็นจริง ประเมินการหนี้สงสัยจะสูญในแต่ละระดับของจำนวนเดือนค้าง จากการศึกษาข้อมูล ย้อนหลัง 4 ปี และนำมาคำนวณตามแนวทางที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ เลือกใช้ผลการคำนวณซึ่ง ยกเว้นช่วงเวลาไตรมาส 4/2555 เนื่องจากเป็นช่วงที่เกิดมหาอุทกภัยซึ่งเป็นเหตุการณ์ไม่ปกติ และมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก นำมาเปรียบเทียบกับตารางกำหนดช่วงอัตราการสูญเสียนั้น ซึ่งหากตกอยู่ในลำดับชั้นใด ก็จะใช้ค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุด และสูงสุดในช่วงชั้นดังกล่าว นำมากำหนดเป็นอัตราการจัดสำรองในระดับชั้นนั้น
  - ยังไม่ถึงกำหนดชำระ - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 1.78 ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงชั้นร้อยละ 0 - 2 ดังนั้นจึงกำหนดอัตราการจัดสำรองจากค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุดและสูงสุดในช่วงดังกล่าว คือ 1%
  - ค้างชำระ 1 เดือน - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 12.99 ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงชั้น ร้อยละ 5 - 15 ดังนั้นจึงกำหนดอัตราการจัดสำรองจากค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุดและสูงสุดในช่วงดังกล่าว คือ 10%
  - ค้างชำระ 2 - 3 เดือน - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 21.17 ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงชั้น ร้อยละ 15 - 25 ดังนั้นจึงกำหนดอัตราการจัดสำรองจากค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุดและสูงสุดในช่วงดังกล่าว คือ 20%
  - ค้างชำระ 4 - 6 เดือน - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 37.96 ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงชั้น ร้อยละ 35 - 45 ดังนั้นจึงกำหนดอัตราการจัดสำรองจากค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุดและสูงสุดในช่วงดังกล่าว คือ 40%
  - ค้างชำระ 7 - 9 เดือน - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 56.88 ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงชั้น ร้อยละ 55 - 65 ดังนั้นจึงกำหนดอัตราการจัดสำรองจากค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุดและสูงสุดในช่วงดังกล่าว คือ 60%
  - ค้างชำระ 10 - 12 เดือน - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 75.35 ดังนั้นจึงอยู่ในช่วงชั้น ร้อยละ 75 - 85 ดังนั้นจึงกำหนดอัตราการจัดสำรองจากค่าเฉลี่ยของค่าต่ำสุดและสูงสุดในช่วงดังกล่าว คือ 80%
  - ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน - ผลจากการคำนวณคือ ร้อยละ 91.04 แต่กำหนดให้จัดสำรองร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระตั้งแต่ระดับนี้ขึ้นไป
- อัตราการจัดสำรองใหม่จะเป็นไปตามตาราง

ระยะเวลาค้างชำระ	อัตราการจัดสำรอง (ร้อยละ) – เดิม	อัตราการจัดสำรอง (ร้อยละ) – ใหม่
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1	1
ค้างชำระ 1 เดือน	1	10
ค้างชำระ 2 - 3 เดือน	2	20
ค้างชำระ 4 - 6 เดือน	100	40
ค้างชำระ 7 - 9 เดือน	100	60
ค้างชำระ 10 - 12 เดือน	100	80
ค้างชำระเกินกว่า 12 เดือน	100	100

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งเพิ่มหรือลด จะถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างงวดในงบกำไรขาดทุน และบริษัทฯ จะตัดจำหน่ายลูกหนี้เป็นหนี้สูญ เมื่อลูกหนี้ดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์การตัดจำหน่ายหนี้สูญของกฎหมายภาษีอากร ซึ่งจะมีผลทำให้ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลง และหากมีกรณีที่หนี้สูญรับคืน จะถือเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน

• ผลกระทบจากการปรับเกณฑ์การประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

	ยอดคงเหลือลูกหนี้ ณ 31 ธ.ค. 55	%สำรองหนี้ สงสัยจะสูญ (เดิม)	สำรองหนี้สงสัยจะสูญ (เดิม)	%สำรองหนี้ สงสัยจะสูญ (ใหม่)	สำรองหนี้สงสัยจะสูญ (ใหม่)	ผลการเปลี่ยนแปลง สุทธิ
Current	2,604,418,220.76	1%	26,044,183.82	1%	26,044,182.21	(1.61)
Overdue 1	185,488,778.38	1%	1,854,888.15	10%	18,548,877.84	16,693,989.69
Overdue 2-3	196,973,280.28	2%	3,939,465.45	20%	39,394,656.06	35,455,190.61
Overdue 4-6	117,784,030.45	100%	117,784,030.45	40%	47,108,941.51	(70,675,088.94)
Overdue 7-9	37,709,294.52	100%	37,709,294.61	60%	22,616,795.20	(15,092,499.41)
Overdue 10-12	10,571,186.03	100%	10,571,186.03	80%	8,441,073.33	(2,130,112.70)
Overdue 13++	12,763,959.78	100%	12,529,150.58	100%	12,388,855.63	(140,294.95)
	3,165,708,750.20		210,432,199.09		174,543,381.77	(35,888,817.32)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

.....

(นายตีพงษ์ สหะชาติศิริ)

กรรมการ

